

конференції (Випуск 4). Херсон – Прага – Гомель: Херсон, ХНТУ МОН України, Вид-во ПП Вишемирський В. С., 2008. – 92 с. – С. 37 – 52.

7. *Алимов О. М.* Стратегічний потенціал продуктивних сил регіонів України: Монографія [Текст] / [Алимов О. М., Бандур С. І., Дейнеко Л. В., Микитенко В. В. та ін.] / За ред. д.е.н., проф. Б. М. Данилишина. – К.: РВПС України НАН України., 2009. – 324 с.

8. *Демешок О. О.* Засоби упередження загроз функціонуванню, трансформації та раціональному використанню інформаційного потенціалу економічної системи [текст] / О. О. Демешок, О. В. Гребенюк // Сучасні проблеми розвитку фінансової сфери України: [матеріали науково-практичної конференції 18.02.2010; за заг. ред. д.е.н, проф. Коваленка М. А.]. – Херсон: ХНТУ МОН України, Вид-во ПП Вишемирський В.С., 2010. – 362 с. – С. 289 – 301

9. Формування потенціалу соціально-економічних та організаційних змін: Монографія [текст] / [О. О. Демешок, О. В. Гребенюк, Ю. В. Киндзерський, В. Ю. Припотень, Я. І. Юрик та ін.] за ред. д.е.н. І. А. Ігнат'євої]. – К.: КНУД МОН України та РВПС України НАН України, Вид-во ПП Вишемирський В.С., 2010. – 694 с. – С. 219 – 227, 311 – 327.

10. Управління розвитком трудового потенціалу України: Монографія [текст] / [О. В. Гребенюк, В. І. Барканов, О. О. Демешок, Я. І. Юрик та ін. / за ред. Савиної Г. Г.]. – Херсон, ХНТУ МОН України, Вид-во ПП Вишемирський В. С., 2010 р. – 372 с. – С. 252 – 267.

11. *Демешок О. О.* Прогнозно-аналітична оцінка стратегічного потенціалу української економіки та її несприйнятливості деструктивним впливам [текст] / О. О. Демешок, Н. Б. Кирич // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право): Наук. журнал. – Вип. 1-2. – К.: НАУ МОН України, 2009. – С. 82 – 91.

12. Статистичний збірник «Діяльність підприємств – суб'єктів підприємницької діяльності». – Київ, Державний комітет статистики України, 2008. – С. 106 – 108.

13. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/Statist/elbul>.

14. Електронний ресурс. Режим доступу <http://www.bank.gov.ua/Statist/macro.htm>

15. Key figures Report 2008-2009. Science, Technologies and Competitiveness // European Commission. – 2010. – P.169

16. Офіційний сайт електронного журналу R&D/ Електронний ресурс – режим доступу <http://www.rdmag.com/>

17. Промисловість України у 2001 – 2006 рр. Статистичний збірник. [Текст] / Держкомстат України; За ред. Л. М. Овденко. – К.: 2007. – 302 с.

18. Промисловість України 2001 – 2007 рр.: статистичний збірник [Текст]; За ред. Л. М. Овденко / Дежавний комітет статистики України. – К.: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство». – 2008. – 345 с.

19. Статистичний щорічник України за 2005 р. [Текст] / Держкомстат України; За ред. О. Г. Осауленка. – К.: Консультант, 2006. – 574 с.

20. Статистичний щорічник України за 2006 р. [Текст] / Держкомстат України; За ред. О. Г. Осауленка. – К.: Консультант, 2007. – 584 с.

21. Статистичний щорічник України за 2007 р. [Текст] / Держкомстат України; За ред. О. Г. Осауленка. – К.: Консультант, 2008. – 579 с.

22. Статистичний щорічник України 2008 рік [Текст] / За ред. О.Г. Осауленко. / – К.: Держкомстат України, 2009. – 567 с.

23. *Демешок О. О.* Основні компоненти концепції компромісно-рівноважного реагування на загрози і ризики економічній безпеці наукоємного підприємства [текст] / О. О. Демешок, В. Ю. Припотень // Збірник матеріалів науково-практичної конференції «Україна – Польща – ЄС: сучасний стан та перспективи», м. Опольє. – Херсон: ХНТУ МОН України та Опольський університет, Вид-во ПП Вишемирський В. С., 2010. – 288 с. – 195 – 207.

УДК 656.7.073 (045)

О.В. Артамонова

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПОСЛУГ АВІАКОМПАНІЙ НА РИНКУ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Стаття присвячена визначенню ефективності функціонування механізму забезпечення конкурентоспроможності послуг авіакомпаній на ринку вантажних перевезень.

Ключові слова: ефективність, ефект, механізм, управління (забезпечення), конкурентоспроможність, авіакомпанія, вантажні авіап перевезення.

Статья посвящена определению эффективности функционирования механизма обеспечения конкурентоспособности услуг авиакомпаний на рынке грузовых перевозок.

Ключевые слова: эффективность, эффект, механизм, управление(обеспечение), конкурентоспособность, авиакомпания, грузовые авианперевозки.

The article is sanctified to determination of efficiency of mechanism's functioning which provides of competitiveness of airlines service's at the market of cargo transportations.

Keywords: efficiency, effect, mechanism, management (providing), competitiveness, airline, cargo air transportations.

Постановка проблеми. Кінцевою метою механізму забезпечення конкурентоспроможності послуг авіакомпанії на ринку вантажних перевезень є забезпечення ефективності її функціонування у довгостроковій перспективі шляхом збільшення доходів авіакомпанії за рахунок забезпечення конкурентоспроможності послуг та розвитку стратегічних зон господарювання, а також забезпечення фінансової стійкості авіакомпанії. Актуальність проблеми визначення ефективності механізму забезпечення конкурентоспроможності послуг авіакомпаній на ринку вантажних перевезень обумовлена тим, що ефективність є головним критерієм встановлення доцільності запровадження самого механізму забезпечення конкурентоспроможності, та заходів, які він передбачає.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема оцінки ефективності механізму забезпечення конкурентоспроможності послуг, в тому числі вантажних авіап перевезень є мало дослідженою. Окремі аспекти формування якості транспортних послуг, економіки транспорту та маркетингу авіатранспортних послуг представлені в роботах провідних російських та українських вчених Костроміної С.В., Аругюнової Г.І. , Трихункова М.Ф., Кураченко Ю.П., Кулаєва Ю.Ф., Габрієлової Т. Ю., Косарева А.І. та ін. Питання аналізу та оцінки конкурентоспроможності авіакомпаній були представлені в роботах Л.Н. Кононової [1], О.В. Коваленко [2], формування стратегій підвищення конкурентоспроможності авіапідприємств в роботі Т.Н. Шкода [3].

Формулювання цілі. Головною метою системи менеджменту конкурентоспроможності авіакомпаній на ринку вантажних перевезень є розвиток підприємств у довгостроковій перспективі через створення

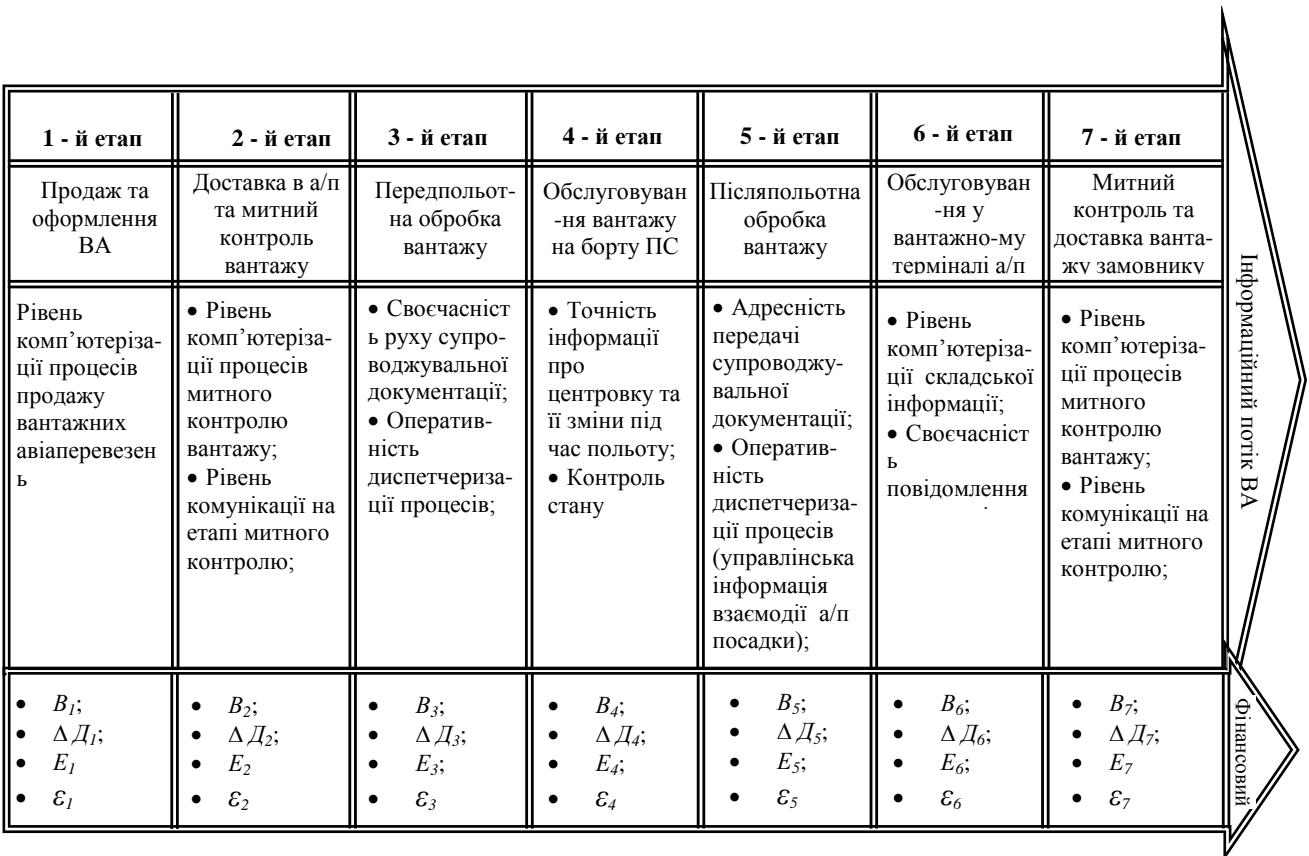
ефективного механізму забезпечення конкурентоспроможності підприємств та встановлення динамічного балансу з конкурентним маркетинговим середовищем. Головна ціль даного дослідження - оцінка ефективності механізму забезпечення конкурентоспроможності вантажних авіаперевезень за рахунок підвищення якості авіатранспортних послуг, яка припускає виділення долі ефекту поліпшення якості на кожному етапі процесу вантажних авіаперевезень. На сьогоднішній день авіакомпанії, що здійснюють вантажні перевезення, у зв'язку з дефіцитністю ресурсів мають забезпечити ефективне їх використання, перш за все, за рахунок підвищення якості послуг. Таким чином, система менеджменту якості має становити основу для системи забезпечення конкурентоспроможності і задоволення споживачів. Як показали раніше виконані автором дослідження, головним фактором, що визначає специфіку й ефективність послуг, особливо вантажних авіаперевезень, є спільна участь і взаємодія виробників і замовників у процесі реалізації, що одночасно об'єднує в собі надання і використання послуг, інтегральна якість яких характеризує ефективність, корисний результат участі на всіх етапах авіатранспортного процесу не лише авіаційних та сервісних організацій, але і самих замовників. На цій підставі пропонується розглядати їхню взаємодію в рамках єдиного інтегрованого потоку вантажних авіаперевезень, який відображено на рисунку 1.

Така форма інтеграції на сучасному етапі розвитку ринку може виявитися дуже ефективною не тільки з позиції прояву синергійного ефекту, але й у зв'язку з появою загальних цілей і інтересів, взаємного забезпечення як окремих характеристик – параметрів послуги (безпека польоту, швидкість виконання завантажувально-розвантажувальних робіт за рахунок конструкторсько-технологічної діяльності замовників і виробничої бази вантажних авіаперевізників, швидкість проходження формальних процедур і ін.), так і економічних вигод для авіакомпанії і замовника одночасно. Ефективність функціонування цього потоку досягається за рахунок гармонізації і консолідації дій і зусиль усіх його членів (ланок) – учасників авіатранспортного процесу на всіх його етапах. Відповідно, і показники ефективності функціонування такого потоку будуть відрізнятися від загальноприйнятих показників комерційних організацій рівнем комплексності і глобалізації, а також сполученням економічних і соціальних цінностей і досягнень. Оцінка ефективності механізму забезпечення конкурентоспроможності вантажних авіаперевезень за рахунок підвищення якості авіатранспортних послуг припускає виділення долі ефекту поліпшення якості на кожному етапі

1 - й етап	2 - й етап	3 - й етап	4 - й етап	5 - й етап	6 - й етап	7 - й етап
Продаж та оформлення ВА	Доставка в а/п та митний контроль вантажу	Передпольотна обробка вантажу	Обслуговування вантажу на борту ПС	Післяпольотна обробка вантажу	Обслуговування у вантажно-му терміналі а/п	Митний контроль та доставка вантажу
<ul style="list-style-type: none"> • Доступність каналів продажу; • Простота, зручність та швидкість документального оформлення; • Компетентність агентів з продажу; 	<ul style="list-style-type: none"> • Зручність і доступність своєчасної доставки транспортом в а/п; • Технологія митного оформлення ; • Тривалість проходження митного контролю; 	<ul style="list-style-type: none"> • Тривалість проходження формальностей при вильоті; • Тривалість виконання завантажувальних робіт; • Технічні та технологічні можливості обробки вантажу в а/п вильоту; 	<ul style="list-style-type: none"> • Технічні та технологічні можливості обробки вантажу на борту ПС; • Правильність розміщення і надійність кріплення вантажу (згідно з умовами центровки); 	<ul style="list-style-type: none"> • Тривалість оформлення формальностей після прильоту; • Тривалість виконання розвантажувальних робіт; • Технічні та технологічні можливості обробки вантажу в а/п прильоту; 	<ul style="list-style-type: none"> • Рівень сервісу у вантажному терміналі а/п; • Наявність умов зберігання вантажу; • Техніко-технологічні можливості вантажного терміналу; 	<ul style="list-style-type: none"> • Компенсації при затримці, пошкодженні чи втраті вантажу; • Зручність і доступність своєчасної доставки транспортом із аеропорту; • Прогресивність форми обслуговування «від складу до складу»;

Основний потік ВА

Рисунк 1. Показники якості та ефективності інтегрованого потоку вантажних авіаперевезень.

процесу вантажних авіаперевезень. Визначення пайової участі кожного етапу в одержаному економічному ефекті дозволяє не лише отримати його достовірну величину, розподілену по етапам, але й забезпечує цілий ряд переваг, а саме:

- величина ефекту, розподілена по етапам, дозволить оцінити роль кожного етапу у формуванні ефекту, виділити параметри якості на кожному етапі, провести їхнє ранжирування, диференціювати вимоги, пропоновані до різних етапів;

- величина ефекту виступає важливою оцінкою діяльності організацій, ступеня раціональності використання наявних ресурсів і може бути домінуючим фактором при оцінці якості праці підрозділів;

- величина ефекту може бути критерієм при плануванні робіт і виборі перспективних напрямків у самій організації, а також слугувати орієнтиром для організацій, що стоять над нею;

- поєднання величини ефекту із системою матеріального стимулювання підрозділів дозволить більш диференційовано підходити до заохочення, що має збільшити результативність роботи;

З метою досягнення названих цілей автор пропонує побудувати інтегрований потік вантажних авіаперевезень (ІПА), який об'єднує в собі основний, інформаційний і фінансовий потоки і зображений на рисунку 1.

Розроблена автором система параметрів в середині ІПА дозволяє згенерувати результати синергії на різних етапах процесу вантажних авіаперевезень при взаємодії всіх його учасників.

Автор пропонує виділяти наступні якісні характеристики на кожному етапі процесу вантажних авіаперевезень в середині основного та інформаційного потоків останніх, які визначають їх техніко-технологічний та інформаційний рівень.

В свою чергу фінансові параметри дозволяють вирахувати економічний ефект на всіх етапах і оцінити значення кожного у формуванні загального економічного ефекту через відповідні коефіцієнти пайової участі, k_i , враховуючи два фактори: витрати і коефіцієнти значимості робіт. Вони можуть бути визначені за формулою:

$$k_i = \frac{B_{\phi_{m_i}} \cdot R_i}{\sum_{i=1}^n B_{\phi_{m_i}} \cdot R_i}, \quad \sum_{i=1}^n k_i = 1 \quad (1)$$

де k_i – коефіцієнт пайової участі;

$B_{\phi_{m_i}}$ – витрати i -го етапу на функціонування механізму забезпечення конкурентоспроможності послуг з вантажних авіаперевезень;

R_i – коефіцієнт значимості робіт i -го етапу;

n — кількість етапів транспортного процесу.

Тоді, економічний ефект забезпечення конкурентоспроможності за

рахунок підвищення якості послуг, що припадає на певний етап авіатранспортного процесу, можна визначити за формулою:

$$E_i = k_i \cdot E_{\Sigma}, \quad (2)$$

де E_i — ефект, що припадає на i -й етап;

E_{Σ} , — загальний економічний ефект.

Класична схема визначення економічного ефекту (E_{Σ}) для авіакомпанії представлена формулою

$$E_{\Sigma} = \Delta D - (B_{\phi m}), \quad (3)$$

де ΔD - збільшення доходів авіакомпанії внаслідок запровадження механізму забезпечення конкурентоспроможності послуг з вантажних перевезень;

$B_{\phi m}$ - витрати на функціонування механізму забезпечення конкурентоспроможності послуг з вантажних авіаперевезень;

Приріст доходів на кожному етапі ΔD_i буде визначатись пропорційно коефіцієнту пайової участі k_i за формулою:

$$\Delta D_i = k_i \cdot \Delta D, \quad (4)$$

Практично E_{Σ} являє собою сумарний прибуток від якості, одержуваний за рахунок:

-підвищення частоти звертань за транспортними послугами з боку постійних клієнтів авіакомпанії (збільшення обсягів вантажних авіаперевезень призводить з до зростання доходів авіакомпанії);

- залучення нових замовників, що обирають кращу якість (підвищення комерційного завантаження веде до зростання прибутку авіакомпанії).

Зіставлення показників збільшення доходів ΔD внаслідок функціонування механізму забезпечення конкурентоспроможності послуг авіакомпаній на ринку вантажних перевезень і витрат на нього дозволить отримати відносний показник ефективності функціонування механізму забезпечення конкурентоспроможності, ε за формулою:

$$\varepsilon = \frac{\Delta D}{B_{\phi m}} \rightarrow \max \quad (5)$$

Це класична схема визначення ефективності функціонування механізму забезпечення конкурентоспроможності послуг з вантажних перевезень всередині ППВА, яка орієнтована на досягнення максимального економічного результату при раціональному рівні витрат на його функціонування.

Висновки і напрямки подальших досліджень. Вирішення проблеми забезпечення конкурентоспроможності послуг авіакомпаній на ринку вантажних авіаперевезень потребує розробки і запровадження відповідного

механізму, орієнтованого в кінцевому рахунку на досягнення максимального економічного результату при раціональному рівні витрат на його функціонування. Отже, будь-які рішення стосовно запровадження і функціонування механізму забезпечення конкурентоспроможності потребують наукового обґрунтування, що обумовлює необхідність здійснення оцінки ефективності функціонування механізму забезпечення конкурентоспроможності послуг авіакомпаній на ринку вантажних перевезень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Оцінка конкурентоздатності авіакомпаній на авіатранспортному ринку України: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.07.04 [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://www.nbu.gov.ua/> / Л.М. Кононова; Нац. авіаційний ун-т. — К., 2002. — 17 с. — укр.
2. Підвищення конкурентоспроможності підприємств авіаційної інфраструктури: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.07.04 / Національний авіаційний ун-т. — К., 2002. — 16с.
3. Формування стратегій підвищення конкурентоспроможності авіапідприємств: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.01 [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://www.nbu.gov.ua/> / Т.Н. Шкода; Нац. авіац. ун-т. — К., 2006. — 19 с. — укр.
4. Друкер П. Ф. Управление, нацеленное на результаты [Текст] / П. Ф Друкер Пер. с англ. — М.: Дело, 1994. — 248с.
5. Оучи У. Методы эффективного управления: Японский и американский подходы [Текст] / У. Оучи. — М.: Экономика, 1989. — 273с.

УДК 330.341

Sibruk V.L.

Kryshkevych K. A.

DEVELOPMENT OF BLUETOOTH MARKETING IN UKRAINE

The article evaluates prospects of Bluetooth marketing development in Ukraine as a new type of marketing communication.

Keywords: Bluetooth, marketing communications

В статті оцінюються перспективи розвитку Bluetooth маркетингу в Україні як нового виду маркетингових комунікацій.

Ключові слова: Bluetooth, маркетингові комунікації.

Статья оценивает перспективы развития Bluetooth маркетинга в Украине как нового вида маркетинговых коммуникаций.

Ключевые слова: Bluetooth, маркетинговые коммуникации.

Introduction. Every business is looking for reducing costs, getting more customers and profit, spending less time on marketing and more time on running business. However, with the economic climate the way it is that becomes harder and harder. Many companies are now cutting costs and one of the first things to be cut is advertising. It is a vicious circle because cutting advertising means less exposure and reduces the chance of new customers coming to business. At the same time nowadays consumers are very skeptical to new ideas that marketing